

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298 7033

_____. _____. 20__ № _____
На № _____ від _____. _____. 20__

**Міністерство охорони
здоров'я України**

**Міністерство соціальної
політики України**

**Національна соціальна сервісна
служба України**

**Рівненська обласна військова
адміністрація**

**Березнівська міська рада
Рівненського району
Рівненської області**

П О Д А Н Н Я

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
*(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про
Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)*

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людина і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та відповідно до статті 22 Основного Закону України не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№1127.2/23/39.2 від 08.02.2023
КЕП: Лубинь Д. В. 08.02.2023 12:15
5FB77F7B650371D04000000E88D010044560300

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

Мною, у зв'язку із здійсненням на підставі статей 1 та 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захисту прав кожного на території України, під час виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, виявлено порушення прав людини у діяльності стаціонарного відділення комунального закладу «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Березнівської міської ради Рівненського району Рівненської області» (далі – Стаціонарне відділення).

Статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур або жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Забезпечення надання соціальних послуг згідно з вимогою статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» належить до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері соціального захисту населення.

Пунктами 6, 9, 11, 14 частини 4 статті 11 Закону України «Про соціальні послуги» передбачено повноваження виконавчих органів рад об'єднаних територіальних громад щодо забезпечення підвищення професійної компетентності/кваліфікації працівників надавачів соціальних послуг, утворених ними; сприяння впровадженню кращого досвіду надання соціальних послуг; здійснення моніторингу надання соціальних послуг, оцінки їх якості; забезпечення дотримання прав отримувачів соціальних послуг.

Усупереч наведеним вимогам законодавства під час відвідування Стационарного відділення виявлено факти катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведінки та покарання, а також інші численні порушення прав людини та суттєві недоліки у діяльності вказаної установи, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених порушень та недоліків, причин та умов, що їм сприяють, притягнення винних осіб до відповідальності з метою забезпечення захисту прав людини у місцях несвободи.

В умовах відсутності належного контролю з боку Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства соціальної політики України, Національної соціальної сервісної служби України, Рівненської обласної військової адміністрації та Березнівської міської ради Рівненського району Рівненської області не вжито заходів для забезпечення захисту й безпеки підопічних Стационарного відділення в умовах воєнного стану.

Не зведено захисних споруд цивільного захисту (підвальних та інших заглиблених приміщень), придатних для укриття отримувачів соціальної послуги стационарного догляду та надавачів соціальної послуги і безпечного перебування в них, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стационарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198 (далі – Державний стандарт), абзацу 2 підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185 (далі – Критерії діяльності), пунктів 22-28 частини 2 статті 19, пункту 15 частини 1 статті 20 Кодексу цивільного захисту України.

Усупереч вимогам статті 23 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» є непоодинокими факти незабезпечення виконання індивідуальних програм реабілітації (далі – ІПР) [REDACTED] та порядку їх складання щодо осіб, які перебувають в умовах несвободи та постійно перебувають у Стационарному відділенні.

Не проведено переогляду реабілітаційних заходів за ІПР підопічних [REDACTED] у зв'язку із знаходженням сімейного лікаря у м. Березне, Рівненського району Рівненської області.

Попри те, що спостереження за станом здоров'я та організація надання медичної допомоги (у тому числі відповідно до призначень лікарів), відповідно до абзацу 4 пункту 1 розділу VIII Державного стандарту визначено одним із основних заходів, що складають зміст соціальної послуги стационарного догляду, закладом не отримано ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, а також не укладено відповідного договору із закладом охорони здоров'я. Це унеможливує надання отримувачам соціальної послуги легальної медичної допомоги, не забезпечує реалізацію права на отримання необхідної належної медичної допомоги підопічними в умовах постійного перебування у Стационарному відділенні та може призвести до завдання

непоправної шкоди їх життю та здоров'ю.

Заходи із надання медичної допомоги (зокрема, проведення ін'єкцій) здійснюються персоналом закладу без належних правових підстав, що порушує вимоги пункту 15 статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та підпункту 5 пункту 5 Критеріїв діяльності.

Відповідно до Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування системи соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 № 857 (далі – Мінімальні норми), передбачено обладнання ванної кімнати для такого типу закладів. Проте, ванна у стаціонарному відділенні відсутня, що не забезпечує гігієнічні потреби осіб, які проживають у закладі.

В порушення розділу VI Мінімальних норм підопічні закладу не забезпечені вільним доступом до питної води. У Стаціонарному відділенні відсутній кулер з питною водою та одноразові стаканчики. У кімнатах підопічних відсутні склянки та графин для питної води.

У порушення статті 22 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» у деяких кімнатах (зокрема № 4, № 9, № 10), в яких проживають підопічні, на стінах та стелі наявна пліснява та грибок. Це зумовлено неналежним станом покрівлі будівлі, яка потребує ремонту.

Виявлено порушення вимог пунктів 5.1.7., 5.1.11., 5.2.3. Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Державні будівельні норми. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» щодо доступності.

З огляду на чисельність порушень прав людини, їх комплексний та системний характер, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до статті 22 Основ законодавства України про охорону здоров'я, підпункту 10 пункту 4, пункту 6 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 № 267, Міністерство охорони здоров'я України здійснює контроль і нагляд за додержанням законодавства про охорону здоров'я, проводить клініко-експертну оцінку якості надання медичної допомоги;

відповідно до статті 63⁻¹ Закону України «Про соціальні послуги», пункту 1 Положення про Міністерство соціальної політики України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 423, Міністерство соціальної політики України здійснює державний контроль за додержанням вимог Закону України «Про соціальні послуги», а також вимог законодавства під час надання соціальної підтримки;

відповідно до пункту 1 Положення про Національну соціальну сервісну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.08.2020 № 783 (далі – Положення про Нацсоцслужбу), діяльність

Нацсоцслужби спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра соціальної політики України;

згідно з підпунктом 5 пункту 4 Положення про Нацсоцслужбу Національна соціальна сервісна служба України здійснює контроль за дотриманням державних стандартів надання соціальних послуг;

відповідно до пункту 2 частини 1 статті 2, пункту 1 частини 1 статті 13, пункту 9 частини 1 статті 16 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» до відання місцевих державних адміністрацій належить вирішення питань охорони прав, свобод і законних інтересів громадян на відповідній території, а також здійснення державного контролю за додержанням законодавства з питань охорони здоров'я;

відповідно до частини 4 статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» забезпечення надання соціальних послуг належить до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад,

на підставі статей 3, 101 Конституції України, статей 13, 15, 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», -

п р о ш у :

1. Міністерству соціальної політики України, Національній соціальній сервісній службі України, Рівненській обласній військовій адміністрації розглянути подання, організувати та провести перевірку дотримання державних стандартів надання соціальних послуг стаціонарним відділенням комунального закладу «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Березнівської міської ради Рівненського району Рівненської області», відповідності Критеріям діяльності надавачів соціальних послуг, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185.

2. Міністерству охорони здоров'я України, Рівненській обласній військовій адміністрації розглянути подання, вжити заходів контролю та нагляду за додержанням законодавства про охорону здоров'я у діяльності закладу, організувати та провести оцінку якості надання медичної допомоги та медичного обслуговування підопічних Стаціонарного відділення, причин та обставин безліцензійної діяльності.

3. Березнівській міській раді Рівненського району Рівненської області розглянути подання, вжити невідкладних заходів до усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду у стаціонарному відділенні, на медичну допомогу та належні умови утримання, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності стаціонарного відділення комунального закладу «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Березнівської міської ради Рівненського району Рівненської області».

4. Розглянути питання щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності керівних службових осіб:

стаціонарного відділення комунального закладу «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Березнівської міської ради Рівненського району Рівненської області»;

виконавчих органів Березнівської міської ради Рівненського району Рівненської області, відповідальних службових осіб Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України, Національної соціальної сервісної служби України, Рівненської обласної військової адміністрації, винних у допущенні чисельних порушень прав людини, а також послабленні контролю за організацією діяльності вказаного закладу і додержанням у ньому вимог чинного законодавства з прав людини.

5. Про результати розгляду подання у місячний строк повідомити Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, додавши на підтвердження інформацію та копії документів про вжиті заходи.

6. Відповідно до частини 2 статті 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», а також статті 188-40 Кодексу України про адміністративні правопорушення, невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Уповноважений

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

